Kendriya Vidyalaya – Sanskrit

केन्द्रीय: विद्यालय: सीतापुरम्

प्रथमा आवधिक परीक्षा 2018-19

कक्षा- VIII

विषयः-संस्कृतम्

समयः – 1.30 घण्टा   अधिकतम अङ्का:- 40

परीक्षार्थिनाम.................................कक्षा वर्गश्च –..................अनुक्रमांक:.............   दिनाङ्क:वारश्च......................

कक्षनिरीक्षकस्य हस्ताक्षरम् –

परीक्षकस्य हस्ताक्षरम्–—

अनुप्रयुक्त व्याकरणम् {10}

1.कोष्ठकात् अव्ययपदं चित्वा वाक्यानि पूरयत -- {5}

[सदा , बहिः , दूरम् , तर्हि , तदा]

क) यदा दशवादनम् भवति ....छात्रा: विद्यालयं गच्छन्ति |

ख) सूर्यः पूर्वदिशायाम् .... उदेति |

ग) श्रृगालः गुहाया: ....आसीत् |

घ) श्रृगालोऽपि ततः ....पलायमानः अपठत् |

ड.) यदि सफलताम् इच्छसि ....आलस्यं त्यज |

2. धातुं प्रत्ययं च लिखत :---   {5}

पदानि		धातु:		प्रत्यय:
I. गन्तुम्	=	....	+	....|
II. द्रष्टुम्	=	....	+	....|
III. करणीयः	=	....	+	....|
IV. पातुम्	=	....	+	....|
V. कृत्वा	=	....	+	....|

रचनात्मकलेखनम्   {10}

प्रश्नः3. रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत----   {5}

क) <u>गुणाः</u> गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति |

उत्तरम् - ....|

ख) नद्यः सुस्वादुतोयाः भवन्ति |

उत्तरम् - ....|

ग) लुब्धस्य यशः नश्यति |

उत्तरम् - ....|

घ) मधुमक्षिका माधुर्यमेव जनयति |

उत्तरम् - ....|

ड.) महतां प्रकृतिः सुस्थिरा भवति |

उत्तरम् - ....|

4. अधोलिखितानि पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत-- {5}

क) गुलिकाः - ....|

ख) कुठारिका- ....|

ग) क्षिप्रम्- ....|

घ) यत्नः- ....|

ड.) लोके- ....|

पठितावबोधनम् [15].

प्रश्नः 5. अधोलिखितं पद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत - {5}

साहित्यसंगीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः |

तृणं न खादन्नपि जीवमानः तद्भागधेयं परमं पशूनाम् ||

क] एकपदेन उत्तरत – [1x2= 2]

1. साक्षात्पशुः कः भवति ? उत्तरम् –............................|

2. पशूनाम् किम् परमम् ? उत्तरम् -............................|

ख] पूर्णवाक्येन उत्तरत - [2]

1. कः तृणं न खादन्नपि जीवमानः ?

उत्तरम् - .... |

1. ग] यथानिर्देशम् उत्तरत – [1]

पशूनाम् पदे का विभक्तिः ? क]प्रथमा ख]द्वितीया ग]चतुर्थी घ] षष्ठी उत्तरम् -........................|

6. विलोमपदानि योजयत – {5}

पुरतः	विरक्तिः	----------------	----------------
स्वकीयं	आगमनम्	----------------	----------------
भीतिः	पृष्ठतः	----------------	----------------
अनुरक्तिः	विरक्तिः	----------------	----------------
गमनम्	साहसः	----------------	----------------

7. सन्धिं कृत्वा लिखत - {5}

मृग + आदीनाम् – ....|

तथा + एव – ....|

कुत्र + अपि – ....|

बुभुक्षितः+ अस्मि – ....|

प्रति+ आ + अवर्तत – ....|

अपठितावबोधनम् {5}

8. अधोदत्तम् अनुच्छेदम् पठित्वा तदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरत--- {5}

नदी–तीरे अस्ति एकः वट–वृक्षः | एकः अल्पज्ञः बालकः तस्य छायायाम् उपविष्टः | सः पश्यति एकस्यां लतायां तरबूजफलानि सन्ति | सः चिन्तयति – अहो विचित्रम् | सुकोमलायां लतायां दीर्घानि फलानि, विशाले वटवृक्षे च लघूनि फलानि सन्ति | नूनम् एव ईश्वरः मन्दमतिः मूर्खः च | एवम् चिन्तयन् सः वृक्षस्य अधः तिष्ठतिस्म | तदैव एकम् सुकोमलं फलं तस्य शिरसि पतति | सः विचारयति – यदि एतस्मिन् वृक्षे विशालं फलं स्यात् तर्हि अद्य मे शिरः भग्नं भवेत् | सौभाग्येन अहं सकुशलः अस्मि | ईश्वरः यत् करोति शोभनं करोति | ननु मूर्खः अहम्, न तु ईश्वरः |

I. एकपदेन उत्तरत – {1/2x4= 2}

1. वट–वृक्षः कुत्र अस्ति ? उत्तरम् – ....|

2. विशालानि फलानि कस्यां सन्ति? उत्तरम् – ....|

3. वटवृक्षे कीदृशानि फलानि ? उत्तरम् – ....|

4. बालकः कीदृश: अस्ति ? उत्तरम् – ....|

||. एकवाक्येन उत्तरत - {1+1=2}

1.बालकस्य शिरसि किं पतति ?

उत्तरम् – ....|

2. अन्ततः बालकस्य ईश्वरविषये किं मतम् ?

उत्तरम् – ....|

....|

|||. यथानिर्देशम् उत्तरत - (1)

1. परमात्मा पदस्य पर्यायवाचीपदम् गद्यखण्डात् चित्वा लिखत |

उत्तरम् ....|

----------------------x-----------------------x------------------------

इति